

Állásfoglalás a médiaszolgáltatók hangfelvétel készítési gyakorlatáról

Ügyiratszám: NAIH-6123-2/2012/V

[...]

Tisztelt [...] Úr!

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság) írt levelében állásfoglalást kért arról, hogy médiaszolgáltatónak joga van-e ahhoz, hogy az általa telefonon készített interjúról hangfelvételt készítsen és azt meghatározatlan ideig tárolja úgy, hogy az érintettek erről semmilyen tájékoztatást nem kapnak.

Az ügyben az alábbiakról tájékoztatom. Az Infotv. 3. §-a alapján e törvény alkalmazása során:

1. érintett: bármely meghatározott, személyes adat alapján azonosított vagy – közvetlenül vagy közvetve – azonosítható természetes személy.
2. személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés.
6. közérdekből nyilvános adat: a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.
12. nyilvánosságra hozatal: az adat bárki számára történő hozzáférhetővé tétele.

Az Infotv. 5. § (1) bekezdése szerint: személyes adat akkor kezelhető, ha

- a) ahhoz az érintett hozzájárul, vagy
- b) azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés).

Az Infotv. 26. § (2) bekezdése alapján: közérdekből nyilvános adat a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azok a személyes adatai, amelyek megismerhetőségét törvény előírja.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk) 80. § (1) és (2) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogok megsértését jelenti a más képmásával vagy hangfelvételével kapcsolatos bármiféle visszaélés.

(2) Képmás vagy hangfelvétel nyilvánosságra hozatalához – a nyilvános közszereplés kivételével – az érintett személy hozzájárulása szükséges.

A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (3) bekezdése alapján a sajtószabadság gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, nem sértheti a közérkölcst, valamint nem járhat mások személyhez fűződő jogainak sérelmével.

Az Smtv. 14. § (1) bekezdése előírja, hogy *a médiaszolgáltatónak az általa közzétett médiatartalomban tiszteletben kell tartania az emberi méltóságot.*

A fenti törvényi rendelkezések alapján a médiaszolgáltatónak az érintettet tájékoztatnia kell arról, hogy a telefonon készített interjúról hangfelvételt készít. Ezt követően a nyilatkozó eldöntheti, hogy ahhoz hozzájárul-e vagy sem.

Az Infotv. 20. §-a alapján az adatkezelőt előzetes tájékoztatási kötelezettség terheli az alábbiak szerint: *(1) Az érintettel az adatkezelés megkezdése előtt közölni kell, hogy az adatkezelés hozzájáruláson alapul vagy kötelező.*

(2) Az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.

Amennyiben az interjú alanya közfeladatot ellátó személy és a beszélgetés, nyilatkozat tartalma, témája az általa ellátott közfeladattal összefügg, úgy a hangfelvétel elkészítéséhez az Infotv. rendelkezései alapján nem kell az érintett hozzájárulása. Mindemellett az írott és íratlan etikai szabályok megkívánják, hogy a hangfelvétel készítéséről az érintettet előzetesen tájékoztassák.

A Ptk. idézett rendelkezései is lehetővé teszik, hogy a nyilvános közszereplésének minősíthető telefonos interjúkat kezeljék, közzé tegyék.

Az Smtv. 15. § (1) bekezdése alapján tilos visszaélni a médiatartalom-szolgáltatónak adott, nyilvános közlésre szánt nyilatkozat közzétételébe vagy a médiatartalomban való szereplésbe történt beleegyezéssel.

Ebből a rendelkezésből az is következik, hogy az említett két esetkört leszámítva a médiaszolgáltatónak fő szabály szerint az érintettek hozzájárulását, beleegyezését kell kérnie a hangfelvétel elkészítéséhez és kezeléséhez, amely nem pusztán újságíró-etikai kérdés, hanem a hatályos törvények rendelkezéseiből fakadó kötelezettség.

A kezelt hangfelvételeket az Infotv. rendelkezései alapján az adatkezelési cél megszűnése után haladéktalanul törölni kell. (Infotv. 17. § (2) d) pont)

A személyes adatok védelmét, valamint a közérdekű, vagy közérdekből nyilvános adatok megismerését érintő ügyben a jövőben is forduljon a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz bizalommal.

Budapest, 2012. november 9.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök